

Carbon Footprint Analyse 2015 H2

Inhoud

Beleidsverklaring	2
Organisatie	3
Introductie	3
Rapporterende organisatie	3
Verantwoordelijk persoon	3
<i>Organisatiegrenzen</i>	3
ISO 14064-verklaring	4
Verificatieverklaring	4
Carbon Footprint-analyse	5
Grondslag van de analyse	5
Reductiedoelstellingen	6
Voortgang ten opzichte van het referentiejaar	7
Historisch basisjaar	7
Aanpassingen aan historisch jaar	7
Normalisering meetresultaten	7
Annex 1: CO₂-emissie FY 2015 H1 scope 1 en 2	10
Annex 2: Meetresultaten en toelichting	12
Gerapporteerde periode	12
Scope 1: Directe CO ₂ -emissie	12
Verklaring van weggelaten CO ₂ -bronnen of putten	12
Scope 2: Indirecte CO ₂ -emissie	13
Invloed van meeton nauwkeurigheden en onzekerheden binnen scope 1 en 2	14
Scope 3: Indirecte overige CO ₂ -emissie	16
CO ₂ -compensatie	16
Annex 3: Berekeningsmodellen	17
Kwantificeringsmethodes	17
Verklaring voor veranderingen in de kwantificeringsmethodes	18

EHS Beleidsverklaring - Siemens Nederland N.V.

Siemens Nederland levert producten, systemen en diensten op vrijwel alle terreinen van de elektrotechniek en de elektronica ten behoeve van de divisies Building Technologies, Energy Management, Digital Factory, Healthcare, Mobility, Power and Gas, Power Generation Services, Proces Industries and Drives en Wind Power and Renewables.

'One world, one life, we care', is de mission statement voor Environment, Health en Safety (EHS) van Siemens wereldwijd. Dit vormt ook de basis van het EHS beleid van Siemens Nederland en is gericht op het maatschappelijk verantwoord ondernemen, het voldoen aan de wettelijke en andere EHS eisen, het zekerstellen van de veiligheid en gezondheid van al onze medewerkers en het voorkomen van milieuschade. Deze verantwoordelijkheid strekt zich ook uit tot klanten, leveranciers, onderaannemers, bezoekers en gebruikers van onze producten, systemen en diensten.

Duurzaamheid

Duurzaamheid (Sustainability) is een 'leidraad' voor onze ondernemingsstrategie. Siemens wil, als mondiale onderneming, maar ook als onderdeel van de lokale maatschappij, een rol spelen in economische, ecologische en sociaal maatschappelijke ontwikkelingen. Siemens Nederland verstaat onder Duurzaamheid maatschappelijk verantwoord handelen en ondernemen, met oog voor verschillende belanghebbenden, en voor de gevolgen hiervan voor toekomstige generaties. Met andere woorden: een optimale balans tussen 'people, planet en profit'.

Milieu

De speerpunten van ons milieubeleid vinden hun basis in de inventarisatie en evaluatie van onze milieuaspecten. Op basis hiervan streven wij naar het reduceren van onze CO₂ uitstoot, het beheersen van milieurisico's binnen de Siemens Nederland vestigingen en bij de uitvoering van projecten en serviceactiviteiten. Daarnaast worden onze medewerkers geënthousiasmeerd om ook sociaal een bijdrage te leveren aan de maatschappij (corporate citizenship) en betrekken wij onze toeleveranciers bij duurzaamheid (supply chain dialoog).

Veiligheid en Gezondheid

Siemens Nederland streeft naar een 'Zero Harm Culture'. Ons uitgangspunt is dat alle werkgerelateerde incidenten en ongevallen te voorkomen zijn. Veiligheid staat bij onze activiteiten voorop, ongeacht de grootte van een project, de druk van deadlines en eisen van klanten. Van alle medewerkers en managers van Siemens Nederland wordt verwacht dat zij deze cultuur volledig onderschrijven en uitdragen in de dagelijkse praktijk.

Wij hechten grote waarde aan ons gezondheidsbeleid. Siemens Nederland besteedt veel aandacht aan preventie. Wordt een medewerker ziek dan wordt de dag van ziekmelding beschouwd als de eerste dag van de re-integratie.

EHS beleid en -managementsysteem

Het EHS beleid en managementsysteem wordt vormgegeven door de Country EHS Officer in afstemming met de Raad van Bestuur, de Ondernemingsraad en de Duurzaamheids commissie. Het EHS beleid en managementsysteem wordt ondersteund door het geïntegreerde kwaliteit-, arbo- en milieu managementsysteem conform ISO9001, VCA (**/P/BTR), OHSAS 18001, ISO14001 en de CO₂ prestatieladder.

Jaarlijks worden EHS doelstellingen vastgesteld door de Raad van Bestuur. De doelstellingen zijn gericht op continue verbetering en worden bewaakt met het EHS dashboard. De performance wordt onder andere getoetst tijdens audits en assessments en jaarlijks geëvalueerd in het Management Review waarna nieuwe doelstellingen voor de volgende periode worden vastgesteld.

De Raad van Bestuur onderschrijft hiermee het belang van deze verklaring voor de organisatie en stelt zeker dat beslissingen in overeenstemming zijn met dit beleid.

Raad van Bestuur

A.F. van der Touw

W.G. van der Poel

B.C. Fortuyn

Siemens Nederland N.V.
Raad van Bestuur: Albert F. van der Touw (voorzitter),
W. Godert van der Poel, Bernard C. Fortuyn

Prinses Beatrixlaan 800
2595 BN Den Haag
Nederland

Tel.: +31 (70) 333 3333
Fax: +31 (70) 333 2917
www.siemens.nl

Handelsregister Den Haag nr 27015771; BTW nr NL-001781029B01
Royal Bank of Scotland Amsterdam nr 43.00.21.682, IBAN/BIC NL22RBSO0430021682 / RBOSNL2A

Vorige versie: Januari 2014

SCF 10/2013 V13.06

Pagina 1 van 1

Introductie

In Nederland is Siemens al actief vanaf 1879, een periode van 135 jaar, waarmee de onderneming haar klanten een grote mate van continuïteit biedt. Met een omzet van ruim € 1,0 miljard en bijna 3000 medewerkers behoort de Siemens Groep tot de grootste onderneming op elektrotechnisch en technologisch gebied in ons land.

Wereldwijd werken er bij Siemens ongeveer 362.000 medewerkers, verspreid over meer dan 190 landen. De concernomzet bedraagt € 76 miljard en 40% hiervan wordt behaald met een duurzaam portofolio. Om het innovatietempo hoog te houden, wordt er wereldwijd per jaar ongeveer € 4 miljard besteed aan research & development.

In Nederland levert Siemens Nederland N.V. zowel producten, systemen, installaties als diensten. Het gevarieerde leveringsprogramma bestrijkt vrijwel alle terreinen van de elektrotechniek en de elektronica. De Nederlandse afnemers uit de zakelijke markt vinden bij Siemens totaaloplossingen op het gebied van Power and gas, Wind Power and Renewables, Power Generation Services, Energy Management, Building Technologies, Mobility, Digital Factory, Process Industries and Drives en Healthcare. Met deze 9 divisies geeft Siemens antwoord op de maatschappelijke vragen die de Megatrends (urbanisatie en demografische veranderingen) met zich meebrengen.

Omdat Siemens een integrale solution partner wil zijn, heeft haar toegevoegde waarde vele gezichten; van projectmanagement, advies en engineering tot service, onderhoud en reparatie. Maar bijvoorbeeld ook activiteiten op het gebied van installatie, inbedrijfstelling en logistiek. Opleidingen en insourcing tot slot, maken eveneens deel uit van het uitgebreide leveringspakket. Naast continuïteit en betrouwbaarheid zoeken klanten bij Siemens kwaliteit en innovatieve kracht binnen een mondiaal opererend kennisnetwerk.

Siemens Nederland N.V. is statutair gevestigd te Den Haag en actief vanuit zeven locaties: het hoofdkantoor in Den Haag en kantoorlocaties in Zoetermeer, Assen, Den Bosch, Rotterdam en Amersfoort, Hengelo (kantoor en productielocatie) en op enkele projectlocaties.

Rapporterende organisatie

Tenzij anders aangegeven, heeft de navolgende informatie in dit document uitsluitend betrekking op Siemens Nederland N.V.

Naam : Siemens Nederland N.V.
Postadres : Postbus 16068
Postcode en plaats : 2500 BB Den Haag
Land : Nederland
Internetadres : www.siemens.nl
Producten, installaties, systemen en totaaloplossingen op het gebied van Industry, Infrastructure and Cities, Healthcare en Energy.

Verantwoordelijk persoon

Statutair verantwoordelijk voor de rapporterende organisatie is de Raad van Bestuur vertegenwoordigd door de heren: A.F. van der Touw (voorzitter en CEO), W.G. van der Poel (CFO) en B.C. Fortuyn.

Organisatiegrenzen

De organisatiegrenzen van Siemens Nederland N.V. zijn in het kader van CO₂ (kooldioxide)-bewustzijn bepaald. Binnen het GHG protocol wordt dit omschreven als 'organizational boundary' gebaseerd op de 'control' methode. In de praktijk betekent dit dat voor alle activiteiten waarvan Siemens Nederland N.V. de operationele controle heeft de verantwoording voor de CO₂-productie worden opgenomen.

Naast Siemens Nederland N.V. werken onder de Siemens naam in Nederland ook de volgende bedrijven:

Organisatie

- Siemens Healthcare Diagnostics B.V. is actief op het gebied van in-vitro diagnostiek (laboratoriumdiagnostiek)
- Siemens Audiologietechniek B.V. verkoopt en verzorgt de service van Siemens hoortoestellen in Nederland
- Siemens Industry Software B.V. is leverancier van producten op het gebied van datamanagement en product design software

Deze bedrijven zijn geen onderdeel van Siemens Nederland N.V., zij heeft geen juridische zeggenschap over de activiteiten van deze groepsmaatschappijen. Siemens Nederland N.V. verzorgt wel de facilitaire aansturing van de (Nederlandse) vestiging van Siemens Industry Software B.V. in Den Bosch. De Nederlandse vestiging van deze B.V. is daarom opgenomen in de boundary. Siemens Nederland N.V. is een 100% dochter van Siemens International Holding B.V., gevestigd te Den Haag. Siemens International Holding B.V. is een volledige dochter van Siemens Beteiligungsverwaltung GmbH & Co. OHG, welke weer een volledige dochter is van Siemens AG in Berlijn/ München.

De organisatiegrenzen voor deze inventarisatie omvat:

- **Siemens Nederland N.V.** en haar dochterbedrijf
- Siemens Healthcare Diagnostics B.V.¹

Binnen de reguliere organisatie vindt de aansturing van alle activiteiten van Siemens Nederland N.V. plaats.

ISO 14064-verklaring

Hierbij verklaart Siemens Nederland N.V. dat deze rapportage voor het CO₂-bewust certificaat is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen in NEN-ISO 14064, versie maart 2012.

Verificatieverklaring

Hierbij verklaart Siemens Nederland N.V. dat deze rapportage is geverifieerd en zij verklaart verder dat:

- de inventarisatie is opgezet conform de eisen en wensen vanuit de ISO 14064-1, het GHG-Protocol, en het CO₂-prestatieladderhandboek versie 2.2
- genoemde CO₂-inventaris geen materiële onjuistheden kent, afbreuk doende aan de materialiteitseis van 5%.

Gerapporteerde periode

Siemens Nederland N.V. rapporteert synchroon aan het boekjaar over haar Carbon Footprint. Het boekjaar voor Siemens Nederland N.V. loopt van 1 oktober tot en met 30 september. De gerapporteerde periode is de tweede helft van het fiscale boekjaar 2015 en loopt van 1 april 2015 tot en met 30 september 2015 (FY 2015 H2).

¹ De onderbouwing van de boundary is beschreven in het boundary rapport 2015, d.d. 17-12-2014

Carbon Footprint-analyse

Grondslag van de analyse

Op basis van de vastgestelde operationele grenzen zijn de CO₂-emissies en -absorpties door de activiteiten van de organisatie geïdentificeerd. Bij de identificatie van emissies wordt, conform het Greenhouse Gas (GHG) Protocol, onderscheid gemaakt tussen drie bronnen van emissie (bekend als scopes) in twee categorieën: directe emissies en indirecte emissies.

- **Scope 1** omvat de directe emissies die onder het beheer vallen en worden gecontroleerd door de organisatie. Voorbeelden hiervan zijn de verbranding van brandstoffen in vaste machines, het zakelijk vervoer in voertuigen die eigendom zijn van of geleased zijn door de rapporterende organisatie en de emissies van koelapparatuur en klimaatinstallaties;
- **Scope 2** omvat de indirecte emissies door opwekking van gekochte elektriciteit, stoom of warmte, de zakelijk gereden kilometers met privéauto's en het vliegverkeer;
- **Scope 3** omvat de andere indirecte emissies van bronnen zoals woon/werk verkeer, productie van aangekochte materialen en uitbestede werkzaamheden zoals bijvoorbeeld afvalverwerking en goederenvervoer.

Deze Carbon Footprint-analyse omvat de CO₂-emissie van Siemens Nederland N.V. betreffende scope 1 en 2 van de tweede helft van het fiscale boekjaar 2015. De CO₂-emissie is geanalyseerd in overeenstemming met de CO₂-prestatieladder versie 2.2.

Het overzicht van de resultaten is weergegeven in annex 1: CO₂-emissie FY 2015 H2 scope 1 en 2. De detail rapportage van de Carbon Footprint analyse met de meetresultaten en toelichting is uitgewerkt in annex 2.

Reductiedoelstellingen

Siemens Nederland N.V. heeft vanuit het wereldwijde reductieprogramma van Siemens AG. reductiedoelstellingen opgesteld die voor het lopende fiscale boekjaar worden uitgevoerd. Op basis van deze Carbon Footprint, de lopende vervolgonderzoeken, de doelstellingen van Siemens AG 2014 en de Carbon Footprints van de periodes FY 2011 tot en met FY 2013 zijn de reductiedoelstellingen van Siemens Nederland N.V. als volgt opgesteld.

Siemens Nederland N.V. heeft als doelstelling om op middellange termijn tot en met FY 2015 de CO₂-emissie ten opzichte van FY 2011 voor scope 1 en 2 met 20% te reduceren. (zie voor een volledig overzicht van alle EHS-doelstellingen ook het maatschappelijk verslag van Siemens Nederland).

Scope 1 directe emissies

Siemens Nederland wil de directe emissie van de eigen organisatie tot en met 2015 ten opzichte van FY 2011 met 4% verminderen door:

- Realiseren en borgen van energiebesparingen op de locaties (EM inventarisatie);
- Verhogen van het energiebewust zijn van medewerkers;
- Verder stimuleren van communicatiemiddelen voor overleg (Live-meeting);
- Uitvoering van het energie efficiency plan van de vestiging Hengelo, opgesteld in verband met de deelname aan het MJA 3 programma van de overige industrie;
- Vergroenen van de leasevloot met maximale CO₂/km grenzen per functiecategorie;
- Handhaven en actief monitoren van het travelbeleid.

Scope 2 indirecte emissies

Siemens Nederland wil de indirecte emissie van de eigen organisatie tot en met 2015 ten opzichte van FY 2011 met 38% verminderen door:

- Per 1 januari 2013 is voor alle vestigingen van Siemens Nederland waar Siemens zelf de elektriciteit inkoop groene stroom op basis van windenergie conform de eisen van de CO₂ prestatieladder ingekocht met uitzondering van de fabriek in Hengelo. Dit levert een verwachte reductie van de CO₂ emissie op van ca. 65%.
- Uitvoering van het energie efficiency plan van de vestiging Hengelo, opgesteld in verband met de deelname aan het MJA 3 programma van de overige industrie.
- Het beleid met betrekking tot beperking van het (vlieg)verkeer te continueren.

Daarnaast worden medewerkers voorgelicht over de nagestreefde normen. Medewerkers worden door voorlichting en communicatie aangespoord tot energiebewust gedrag en op de hoogte gebracht van energiebesparende maatregelen middels presentaties en workshops en periodieke communicatie op het intranet. Op deze wijze wordt ook een aanpassing beoogd in het aantal branduren van de verlichting, de ICT-apparatuur, vermindering van reiskilometers en meer gebruik van teleconferencing, lager brandstofverbruik van voertuigen en een grotere bewustwording bij de medewerkers.

Reductiedoelstelling CO ₂ emissie Siemens Nederland	Uitstoot FY 2011 %	Doelstelling FY 2015 (%)
Totale Reductie Scope 1	49,7%	4%
Totale reductie Scope 2	50,3%	38%
Totale reductie	100,0%	20%

Voortgang ten opzichte van het referentiejaar

Historisch basisjaar

Door Siemens Nederland N.V. is voor deze rapportage de negende meting uitgevoerd in het kader van de ISO 14064-norm, over de periode FY 2011- FY 2015H2. FY 2011 geldt als referentiejaar op basis waarvan de toe- of afname van de CO₂-emissie wordt vastgesteld.

Aanpassingen aan historisch jaar

Er zijn geen aanpassingen aan het historisch jaar.

Normalisering meetresultaten

De omvang van de CO₂-emissie heeft een duidelijke correlatie met de omvang van de activiteiten welke door Siemens Nederland N.V. zijn ontplooid. Ten behoeve van vergelijking van de emissie in het referentiejaar en die tijdens de gerapporteerde periode, is daarom een maatstaf bepaald voor normalisatie van de meetresultaten.

Voor Siemens Nederland N.V. is gekozen de omvang van bedrijfsactiviteiten te meten aan de hand van het gebruikte vloeroppervlak in M² en op basis van het aantal FTE. In de periode FY 2015 H2 daalde het gebruikte vloeroppervlak voor Siemens Nederland N.V. tot **74.643 M²**. (verdere daling en nu gelijk aan het basisjaar) en bedroeg het aantal FTE **2.654** (Daling t.o.v. laatste periode). De wijziging van het gebruikte vloeroppervlak in deze periode wordt vooral veroorzaakt door het verminderen van het gebruikte vloeroppervlak voor kantoorfunctie in Zoetermeer en de uitbreiding van de gebruikte ruimte in Amersfoort en Hengelo.

Opmerking: de normalisatiegegevens voor het vloeroppervlak zijn ten opzichte van de rapportages in boekjaar 2012 iets gewijzigd voor betere aansluiting op overige managementrapportages. Voor alle periodes zijn de verbeterde normalisatiegegevens verwerkt in onderstaande tabel.

Periode 2015 H2:

Factor	FY 2011	FY 2012	FY 2013	FY 2014	FY 2015-H1	FY 2015-H2	FY 2015
M ² gebruikt vloeroppervlak x 1000 M ²	76	80	81	79	78	75	76
Aantal FTE	2.881	2.813	2.664	2.599	2.736	2.654	2.654

Scope 1

Factor	FY 2011	FY 2012	FY 2013	FY 2014	FY 2015-H1	FY 2015-H2	FY 2015	voortgang reductie
Ton CO ₂ Scope 1	8.740	8.596	9.007	8.764	4.265	3.926	8.190	6%
Kg CO ₂ uitstoot Scope 1 per M ²	115,4	107,2	111,4	111,3	54,2	49,9	107,6	
Ton CO ₂ uitstoot Scope 1 per FTE	3,0	3,1	3,4	3,4	1,6	1,5	3,1	

Scope 2

Factor	FY 2011	FY 2012	FY 2013	FY 2014	FY 2015-H1	FY 2015-H2	FY 2015	voortgang reductie
Ton CO ₂ Scope 2	8.853	8.294	5.524	4.215	2.455	2.770	5.225	41%
Kg CO ₂ uitstoot Scope 2 per M ²	116,9	103,4	68,3	53,6	31,2	35,2	68,6	
Ton CO ₂ uitstoot Scope 2 per FTE	3,1	2,9	2,1	1,6	0,9	1,1	2,0	

Opmerking: Scope 1 is exclusief het gasverbruik t.b.v. testfaciliteiten in de productie Hengelo. Het gasverbruik voor testfaciliteiten houdt rechtstreeks verband met klanteisen, is zeer variabel en daarom zeer beperkt beïnvloedbaar door Siemens Nederland N.V. Dit gasverbruik is daarom geen onderdeel van de reductiedoelstellingen en wordt niet meegenomen bij de normalisering van meetresultaten.

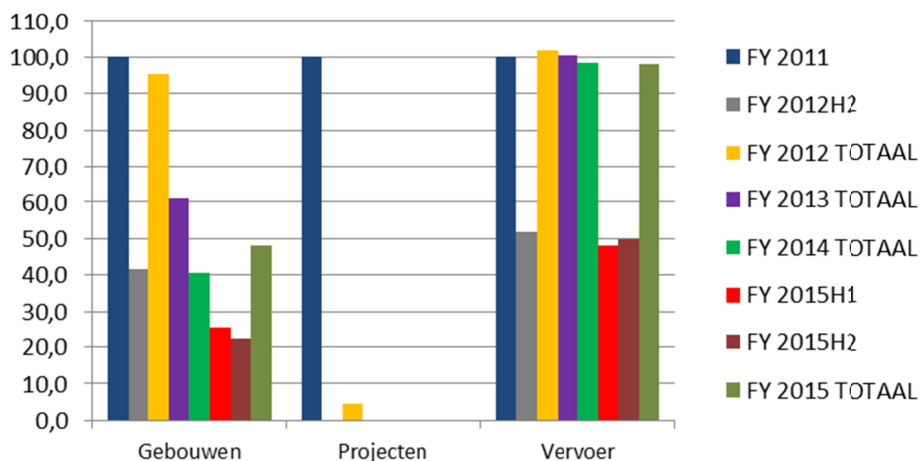
Voortgang ten opzichte van het referentiejaar

Totaal overzicht CO₂ uitstoot scope 1 en 2

(exclusief het gasverbruik t.b.v. testfaciliteiten in de productie Hengelo):

FY 2015 H2 geïndexeerd

FY 2011 = 100

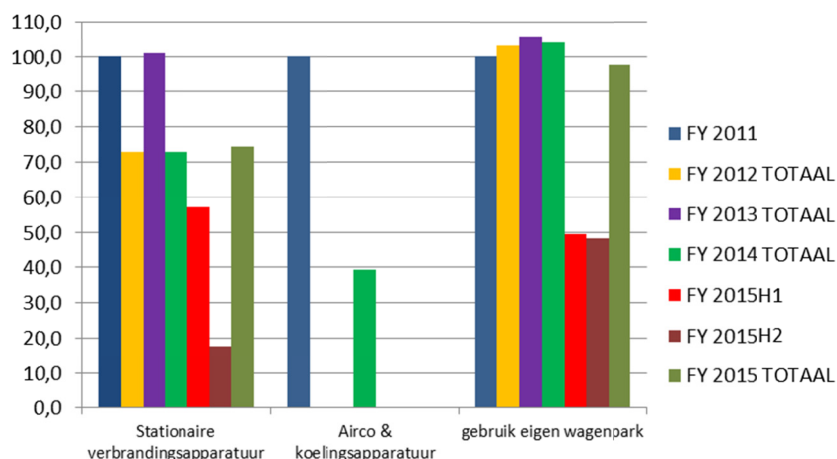
Als gevolg van het seizoenspatroon (het fiscale jaar loopt van 1 oktober tot 30 september) is het energieverbruik in de eerste helft van het boekjaar hoger. De CO₂-emissie in absolute zin wordt beïnvloed door het seizoenpatroon, daarom wordt in de analyses vergeleken met gelijke periodes.

Scope 1 directe emissies

CO₂ emissie Scope 1 FY 2015 H2 geïndexeerd

FY 2011 = 100

Het absolute aardgasverbruik voor verwarmingsinstallaties van alle locaties in FY 2015 daalde met 25% ten opzichte van FY 2011. Voor een goede vergelijking wordt het gasverbruik vergeleken op basis van graaddagen. Periode FY 2015 was bijna 9% warmer dan de gelijke periode in FY 2011, waarmee de feitelijke besparing 16% is.

Het normaliseerde gasverbruik/ m² op basis van graaddagen voor de locaties die met gas verwarmd worden ten opzichte van FY 2011 toont een beperkte stijging van 0,8%. Genormaliseerd hebben Amersfoort, Hengelo en Rotterdam in de periode FY 2011 tot FY 2015 reducties laten zien. De toename van het genormaliseerde gasverbruik ten opzichte FY 2011 op de andere locaties wordt vooral verklaard door andere gebruiksfuncties en gewijzigd vloeroppervlak op verschillende locaties ten opzichte van het basisjaar FY 2011: in gebruik name van reeds beschikbare m² en toename intensiteit gebouw (Assen en Den Bosch), wijziging van de gebruiksfunctie/ bestemming van beschikbare ruimten (warehouse/ fabriek naar kantoor: Zoetermeer) en afstoting van de fabriek in Zoetermeer. De hoeveelheid verbruikte koelmiddelen in de periode FY 2015 was nihil.

Voortgang ten opzichte van het referentiejaar

Het brandstofverbruik van het wagenpark in absolute zin in de periode FY 2015H2 lag op 48,3% ten opzichte van FY 2011 en het brandstofverbruik van het wagenpark in FY 2015 totaal is 2,2% lager de emissies van FY 2011.

De gemiddelde CO₂ emissie per kilometer van het wagenpark op basis van het normverbruik daalde verder van 153,7 gr/km in FY 2011 naar 109,5 gr/km eind boekjaar FY 2015, inmiddels een reductie van bijna 29%. De gemiddelde CO₂ emissie van het wagenpark is einde boekjaar FY 2015 112,4 gr/km.

Voortgang geplande reductie activiteiten scope 1

Gebouwen

- De renovatie van het hoofdkantoor in Den Haag wordt volgens de standaard LEED Gold gerenoveerd en bevindt zich in de afrondende fase. De renovatie zal naar verwachting in december 2015 zijn afgerond.
- De uitgevoerde GPR scan om de energie-besparingsmogelijkheden in kaart te brengen is nog onderwerp van gesprek. Met pandbeheerder vindt frequent contact plaats om meer inzicht te krijgen in het energieverbruik.
- In Hengelo wordt in verband met de deelname aan het MJA 3 programma van de overige industrie binnen de energiewerkgroep met de business invulling gegeven aan de energiereductie doelstellingen volgens het Energie Efficiency Plan. Een nieuw EEP wordt momenteel uitgewerkt. De werkgroep is maandelijks bijeen.
- In Rotterdam is vanaf 1 juli een ingrijpende renovatie in uitvoering, waarbij de airconditioning en luchtverversing systeem is vernieuwd. Daarnaast is in het project o.a. alle verlichting vervangen, zie scope 2.
- In Zoetermeer heeft Siemens Nederland de panden verkocht aan een externe investeerder.

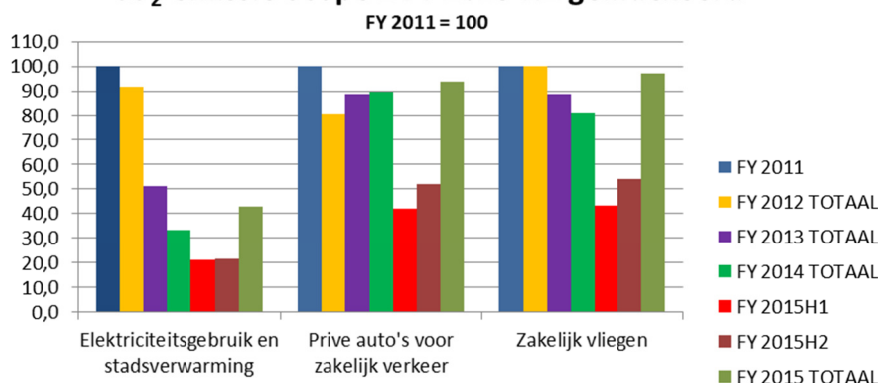
Fleet

- Siemens Nederland heeft besloten om maximale CO₂/km grenzen per functiecategorie te hanteren. Per 1 juli 2013 waren deze grenzen met 5 gram CO₂ /km per categorie verlaagd en zijn in juli 2014 aangescherpt tot het niveau van maximaal 120 CO₂ /km voor alle functies. De effecten van dit besluit en de fiscale stimulering van de overheid hebben er toe geleid, dat de gemiddelde normuitstoot van de nieuw ingezette auto's is gedaald naar <95 gram CO₂/km (peildatum eind 2015). Eind FY 2015 bestond het wagenpark voor 7,9% uit elektrische en hybride voertuigen.
- Alle leaserijders hebben inzicht in hun rijgedrag incl. eigen brandstofgebruik, afgezet tegen een referentiekader. Deze informatie is zowel te raadplegen via een smartphone app als online via het internet. Het management wordt periodiek geïnformeerd over het rijgedrag van haar medewerkers en notoire afwijkingen worden belicht.
- Om de leaserijders te ondersteunen, te informeren en te trainen worden online rijvaardigheids-trainingen, incl. tips in het kader van het nieuwe rijden, georganiseerd. Eind 2013 is een project Verdere verduurzaming van het mobiliteitsbeleid opgestart. In oktober 2014 is na de onderzoeksfase besloten tot implementatie. Ter ondersteuning van de verduurzaming van het mobiliteitsbeleid is in 2014 besloten om aan te sluiten bij het stimuleringsprogramma Lean and Green personal mobility, een initiatief van Connekt.

Scope 2 indirecte emissies

De verlaging van het elektraverbruik ten opzichte van FY 2011 voor kantoren en projecten in combinatie met de versnelde beschikking van groene energie per 1 januari 2013 op bijna alle locaties betekent dat de forse reductiedoelstellingen van de CO₂ emissie voorlopen op het beoogde reductieplan.

CO₂ emissie Scope 2 FY 2015 H2 geïndexeerd

Voortgang ten opzichte van het referentiejaar

Naast de inzet van groene stroom daalde het elektraverbruik van de panden en productielocaties in FY 2015 in totaal met 2,7 miljoen kWh ten opzichte van de periode FY 2011. Ca. 500.000 kWh van deze reductie is sterk gerelateerd aan productie en wordt derhalve niet als een structurele reductie beschouwd. Als gevolg van het lagere aandeel van de productiefaciliteiten in het totale elektraverbruik wijzigde ook de verhouding van grijs en groene stroom waardoor de reductie van de emissies van het elektriciteitsverbruik beperkt werden versterkt. Echter door de verkoop van Zoetermeer is het aandeel groene stroom in de laatste periode weer gedaald. De energielevering door de nieuwe eigenaar voldoet nog niet aan de voorwaarden voor groene elektra conform de CO₂ prestatieladder en is derhalve als grijze stroom geassocieerd. De emissie van het elektraverbruik in FY 2015 is in totaal met bijna 66% gereduceerd ten opzichte van FY 2011.

De emissie van het zakelijk verkeer met privé voertuigen toont na jaren in de afgelopen periode weer een licht stijgende trend. De totale emissie voor zakelijk verkeer met privé voertuigen is echter nog steeds met 6% gereduceerd ten opzichte van FY 2011.

Ook de CO₂-emissie veroorzaakt door vliegverkeer van Siemens medewerkers liet in afgelopen periode FY 2015 H2 een stijgende trend zien. Het aantal vliegkilometers in FY 2015 ten opzichte van het basisjaar FY 2011 is gestegen met 21%, des ondanks is de emissie in FY 2015 ongeveer 2,3% lager dan de emissie in FY 2011. De reductie wordt veroorzaakt door het verminderen van de korte vluchten (24%) en de verbeteringen in de luchtvaart. Met name in de laatste periode FY 2015 H2 stegen de vluchten op middellange afstand (+2%) en lange afstand (+47%) ten opzichte van periode FY 2011. De sterke stijging van de vliegkilometers in het laatste half jaar heeft een rechtstreekse relatie met de internationale activiteiten vanuit Siemens Nederland.

Voortgang geplande reductie activiteiten scope 2

Gebouwen

- De huidige CO₂ reductie op basis van de geplande inkoop van groene stroom (01-2013) is 77% en hoger dan gepland en behouden. Met de nieuwe beheersorganisatie in Zoetermeer vindt overleg plaats om in komende periodes opnieuw te beschikken over echte groene stroom.
- Het hoofdkantoor in Den Haag wordt volgens de standaard LEED Gold gerenoveerd. De renovatie zal naar verwachting in december 2015 zijn afgerond. Tijdens de renovatie wordt het hoofdkantoor ingericht volgens het Siemens Officeconcept, dat uitgaat van tijd- en plaats onafhankelijk werken en het stimuleren van samenwerken en kennisdelen.
- In Zoetermeer is onderzoek uitgevoerd naar het elektraverbruik, waaronder het elektraverbruik door verlichting. De aanpassingen zijn verwerkt in het energiemanagement systeem. De locatie is per 1 april 2015 overgedragen aan de nieuwe eigenaar en gedeeltelijk terug gehuurd..
- In Amersfoort is na onderzoek een verlichtingsplan met vervanging door LED verlichting uitgewerkt en uitgevoerd.
- Ook in Rotterdam is in de afgelopen periodes een onderzoek naar verlichting uitgevoerd en eind juli de renovatie van het pand gestart, welke in december 2015 wordt opgeleverd. Daarbij wordt alle verlichting in de hal aangepast naar LED buizen, kantoorverlichting vervangen door TL8 verlichting en daglicht sensoren.
- Den Bosch: De uitgevoerde GPR scan om de energie-besparingsmogelijkheden in kaart te brengen zijn nog steeds onderwerp van gesprek. Op de locatie zijn 14 laadstations geplaatst voor het laden van elektrische voertuigen. De pandeigenaar onderzoekt tevens de mogelijkheden voor levering van groene elektra onder condities van de CO₂ prestatieladder.
- In Hengelo wordt in verband met de deelname aan het MJA 3 programma van de overige industrie binnen de energiewerkgroep met de business invulling gegeven aan de energiereductie doelstellingen volgens het Energie Efficiency Plan. Acties in uitvoering zijn het plaatsen van stoomtussenmeters voor het verbeteren van detail inzicht in warmteverbruik, aanpassing in verlichting voor het snel en selectief aan/uit kunnen zetten, het kunnen uitschakelen van apparatuur buiten gebruikstijden, vervanging en onderhoud verlichting en installaties en onderzoek naar hergebruik van restwarmte van test activiteiten.

Voortgang ten opzichte van het referentiejaar

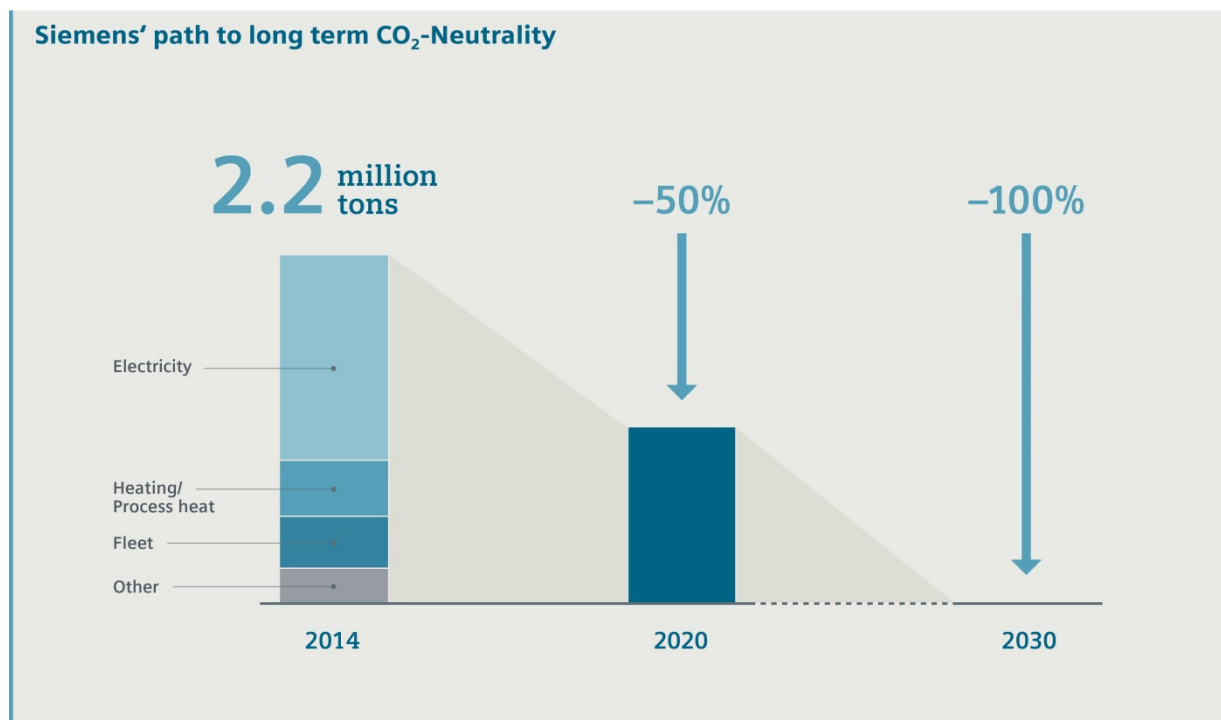
Travel

- Het beleid met betrekking tot beperking van het (vlieg)verkeer, opgestart in de 2^e helft FY 2012, is gecontinueerd waardoor de verwachte besparingen worden gerealiseerd en maakt deel uit van het mobiliteitsbeleid van Siemens Nederland is opgestart en waarmee ook invulling wordt gegeven aan het Lean and Green programma Personal Mobility.

De beoogde acties van het reductieplan voor CO₂ emissie zijn daarmee allen uitgevoerd en de beoogde CO₂ reductiedoelstelling van 20% in FY 2015 is gerealiseerd. De totale CO₂ reductie voor scope 1 en 2 bedroeg einde FY 2015 **23,7%** ten opzichte van het basisjaar FY 2011.

Reductiedoelstelling CO ₂ emissie Siemens Nederland	Gerealiseerd FY2015 (%)
Totale Reductie Scope 1	6%
Totale reductie Scope 2	41%
Totale reductie	24%

In lijn met de centrale energie- en CO₂ reductiedoelstellingen van Siemens AG om in 2030 energie neutraal te opereren, wordt gewerkt aan het nieuwe reductieplan tot FY 2020.

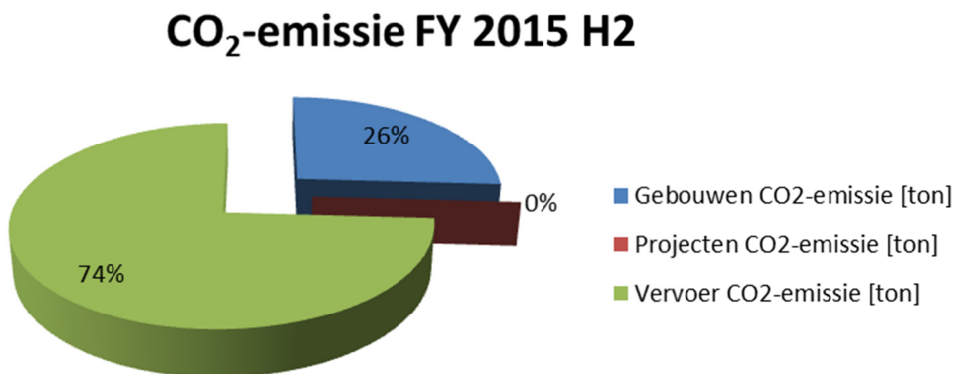
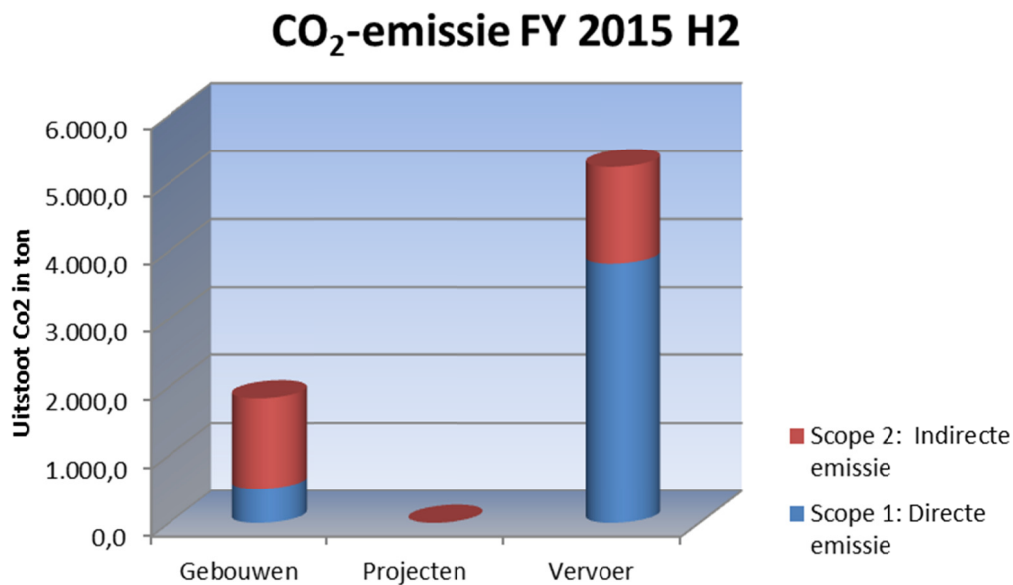
Annex 1: CO₂-emissie FY 2015 H2 scope 1 en 2

	CO ₂ -emissie factor ¹		Totaal		
	hoeveelheid	eenheid	hoeveelheid	eenheid	CO ₂ -emissie [ton]
Scope 1: Directe emissie					4.319,0
Stationaire verbrandingsapparatuur			-		504,6
- Aardgas	1.825	g CO ₂ / Nm ³	276.404	Nm ³	504,4
- Acetyleen ²	3.145	g CO ₂ / kg	-	kg	-
- Smeerolien	3.620	g CO ₂ / kg	-	kg	-
- Smeerolien ²	3.131	g CO ₂ / liter	-	liter	-
- Weldap ¹⁵	172	g CO ₂ / m ³	-	m ³	-
- Methaan	2.000	g CO ₂ / Nm ³	-	m ³	-
- Propan ²	3.385	g CO ₂ / kg	44	kg	0,1
- Protegon ²	372	g CO ₂ / m ³	-	m ³	-
- CO ₂ ³	1	gw p	-	kg	-
- SF ₆ ⁵	22.800	gw p	-	gw p	-
Airco en koelingapparatuur			-		-
- Koudemiddel - R407c	1.775	kg CO ₂ / kg	-	kg	-
- Koudemiddel - R134a	1.430	kg CO ₂ / kg	-	kg	-
- R-401B ³	15	gw p	-	kg	-
- R-422D10	2.230	gw p	-	kg	-
Gebruik eigen wagenpark			1.302.574		3.814,4
- Benzine	2.780	g CO ₂ / liter	758.127	liter	2.107,6
- Diesel	3.135	g CO ₂ / liter	544.447	liter	1.706,8
- LPG	1.860	g CO ₂ / liter	0	liter	0,0

	CO ₂ -emissie factor ¹		Totaal		
	hoeveelheid	eenheid	hoeveelheid	eenheid	CO ₂ -emissie [ton]
Scope 2: indirecte emissie					2.770,2
Elektriciteitsgebruik en stadsverwarming			4.573.004		1.349,3
-Grijze stroom: 2010 en later	455	g CO ₂ / kWh	2.528.146	kWh	1.150,3
-Groene stroom Windkracht	15	g CO ₂ / kWh	1.991.355	kWh	29,9
Wagenpark: - Grijze stroom: 2010 en later	455	g CO ₂ / kWh	53.503	kWh	24,3
- Warmtelevering AVI	20.000	g CO ₂ / GJ	5.972	GJ	119,4
- Warmtelevering STEG	11.300	g CO ₂ / GJ	2.240	GJ	25,3
Privé auto's voor zakelijk verkeer			467.977		98,3
- Personenauto, brandstoftype niet bekend	210	g CO ₂ / voertuigkm	467.977	km	98,3
Zakelijk vliegen⁴			15.605.361		1.322,6
- Afstand < 700 km	270	g CO ₂ / reizigerskm	1.597.245	km	
- Afstand 700 - 2.500 km	200	g CO ₂ / reizigerskm	2.174.956	km	
- Afstand > 2.500 km	135	g CO ₂ / reizigerskm	11.833.160	km	

Referenties

- 1: Bron: CO₂-Prestatieladder, Handboek 2.2 bijlage C Conversiefactoren, geldig m.i.v. 4 april 2014
- 2: Bron: BI-conversieberekening 2010
- 3: Bron: GHG Protocol HFC Tool (Version 1.0)
- 4: Bron zakelijk vliegen: AMEX rapportage
- 5: IPCC website (www.ipcc.ch) Global Warming potentials Green House Gas protocol AR4

CO ₂ emissie totaal FY 2015 H2	Totaal	Gebouwen	Projecten	Vervoer
	CO ₂ -emissie [ton]	CO ₂ -emissie [ton]	CO ₂ -emissie [ton]	CO ₂ -emissie [ton]
<i>Scope 1: Directe emissie</i>	4.319,0	504,6	-	3.814,4
<i>Scope 2: Indirecte emissie</i>	2.745,8	1.324,9	-	1.420,9
	7.064,9	1.829,5	-	5.235,3

Annex 2: Meetresultaten Carbon Footprint en toelichting

Scope 1: Directe CO₂-emissie

De directe emissie van CO₂ is gemeten en berekend als **4.319,0** ton CO₂.

Stationaire verbrandingsapparatuur

504,4 ton CO₂ (11,7%) van de directe CO₂-emissie wordt veroorzaakt door het gebruik van stationaire verbrandingsapparatuur. Daarvan betreft 111,0 ton CO₂ het verbruik van aardgas, voor de verwarming van de kantoren en werkplaatsen en 393,4 ton voor productiedoeleinden in Hengelo. Door toepassing van diverse gassen en smeermiddelen in productieprocessen is een emissie ontstaan van afgerond 0,1 ton CO₂.

Lekkage van koelgassen en F-gassen

In FY 2015 H2 zijn conform de opgave van de leveranciers in de kantoorinstallaties geen koudemiddelen verbruikt voor de klimaatsystemen. Ten behoeve van productieprocessen worden ook koelmiddelen gebruikt, hier is in deze periode geen emissie als gevolg van de koelmiddelen en SF6 gas geweest.

Brandstofgebruik van het eigen wagenpark

Het wagenpark van Siemens Nederland N.V. bestaat uit 1.094 lease-, bedrijfs- en huurauto's, waarvan inmiddels 7,9% elektrische of hybride voertuigen. Met dit wagenpark is in FY 2015 H2 758.127 liter benzine en 544.447 liter diesel, getankt. Het brandstofverbruik veroorzaakte in FY 2015 H2 een CO₂ emissie van 3.814,4 ton CO₂, 88,3% van de directe CO₂-emissie.

CO₂-emissie van verbranding biomassa

De verbranding van biomassa heeft binnen Siemens Nederland N.V. niet plaatsgevonden.

Verklaring van weggelaten CO₂-bronnen of putten

Alle geïdentificeerde bronnen en putten van CO₂ zijn verantwoord in de rapportage. Binding van CO₂ vindt niet plaats, waardoor geen sprake is van putten.

Annex 2: Meetresultaten Carbon Footprint en toelichting

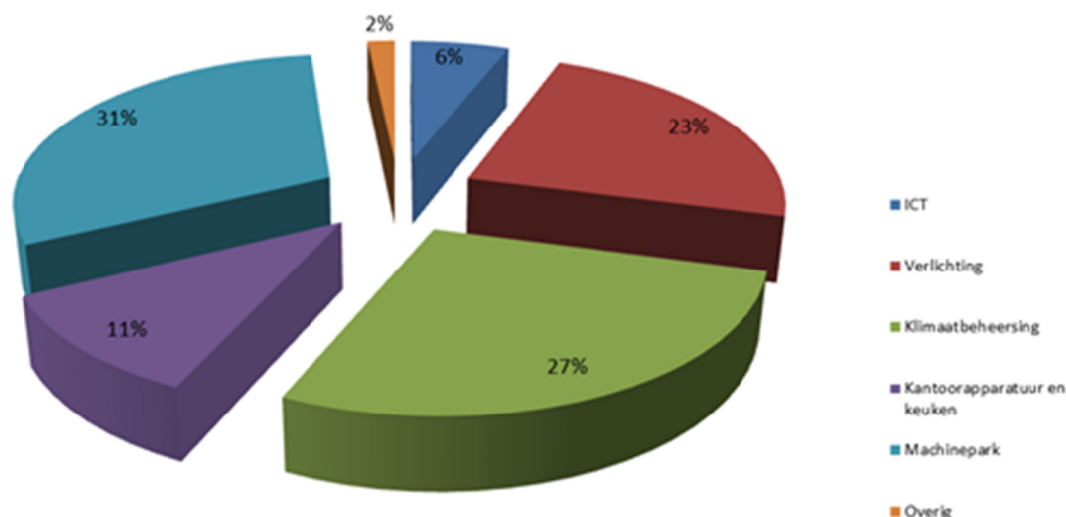
Scope 2: Indirecte CO₂-emissie

De indirecte CO₂-emissie is gemeten en berekend als **2.770,2** ton CO₂.

Elektriciteitsgebruik

De indirecte CO₂-emissie wordt voor 43% veroorzaakt door het gebruik van ingekochte elektriciteit. Er werd in FY 2015 H2 4.573.004 kWh gebruikt, goed voor 1.204,5 ton CO₂. 53.503 kWh elektraverbruik werd verbruikt ten behoeve van het opladen van voertuigen, exclusief het laden op de eigen locatie. (Dit verbruik is nog niet apart bemeterd, maar onderdeel van totaal verbruik gebouwen) Het eigen elektriciteitsverbruik veroorzaakt door projecten van Siemens is ook in deze periode zeer beperkt.

Sinds 1 januari 2013 heeft Siemens Nederland voor haar locaties Den Haag, Rotterdam, Assen en de nieuwe kantoorlocatie in Hengelo de beschikking over windenergie conform de voorwaarden van de CO₂ prestatieladder versie 2.2. Ca. 66% van het elektraverbruik in deze periode betreft groene energie conform de voorwaarden van de CO₂ prestatieladder, alle overige elektrische energie is nog elektra met een grijs label en is door derden ingekocht. De meeste kWh (buiten projecten) wordt verbruikt door klimaatinstallaties, machinepark, verlichting en kantoor- & keukenapparatuur zoals zichtbaar in onderstaande grafiek waarin de recentste gegevens met betrekking tot het elektra verbruiksaandeel per gebruikersgroep op jaarbasis is weergegeven.

Stadsverwarming/ Warmte

De indirecte CO₂-emissie wordt voor 5% veroorzaakt door het gebruik van ingekochte warmte via de stadsverwarmingnetten in Den Haag en Hengelo. Er werd in FY 2015 H2 in totaal 8.212 GJ warmte gebruikt, goed voor 144,8 ton CO₂.

Privéauto's voor zakelijk verkeer

Medewerkers hebben bij zakelijke bezoeken gebruik gemaakt van de eigen privéauto en de gereden kilometers gedeclareerd. In totaal zijn in FY 2015 H2 binnen alle organisatie onderdelen 467.977 kilometers gedeclareerd, goed voor 98,3 ton CO₂ (4%) van de indirecte emissie.

Vliegreizen voor zakelijke doeleinden

Er zijn in FY 2015 H2 voor Siemens Nederland N.V. door medewerkers zakelijke vliegreizen uitgevoerd. In totaal is in de periode 15.605.361 vliegkilometers gereisd door medewerkers van Siemens Nederland N.V. Het vliegverkeer veroorzaakte in FY 2015 H2 een CO₂ emissie van 1.322,6 ton CO₂, 48% van de indirecte CO₂-emissie.

Annex 2: Meetresultaten Carbon Footprint en toelichting

Invloed van meetonauwkeurigheden en onzekerheden binnen scope 1 en 2

Uit het voorgaande blijkt dat het overgrote deel van de CO₂-emissie wordt veroorzaakt door gebruik van het eigen wagenpark (3.814,4 ton CO₂), het elektriciteitsverbruik (1.180,2 ton CO₂) en het vliegverkeer (1.322,6 ton CO₂). Het is dus van belang om deze emissies nauwkeurig vast te leggen.

Scope 1:

De meetgegevens van het eigen wagenpark zijn door de brandstofleverancier multitanocard en de leasemaatschappijen aangeleverd aan de organisatie. Alle voertuigen zijn gekoppeld vanuit de medewerker met eigen brandstofpassen. Per gebruiker is middels een dashboard de verbruikscijfers en een managementrapportage inzichtelijk. Er wordt een kilometerregistratie bijgehouden, echter de omgevingscondities tijdens het verbruik en de kwaliteit van de registratie van de kilometerstanden zijn zodanig van invloed dat is gekozen om de CO₂-emissie op basis van de primaire brandstofgegevens te bepalen. Deze worden als meest betrouwbaar geacht.

De meetgegevens van het brandstofgebruik van stationaire verbrandingsapparatuur ten behoeve van verwarming komen van de facturen van de energieleverancier en de eigen energiemanagement registratiesystemen. Maandelijks wordt het energieverbruik van alle vestigingen geïnventariseerd en periodiek de data geanalyseerd ten behoeve van kwaliteitsverbetering. Deze methode wordt voldoende betrouwbaar geacht.

De meetgegevens van het gebruik van overige gassen voor productieprocessen zijn afkomstig van aflevergegevens van de betreffende gasleverancier. Verbruiksgegevens van koelmiddelen van koelsystemen zijn afkomstig van de declaratiebonnen van de leverancier en logboeken bij de installaties.

Scope 2:

De meetgegevens van het elektriciteitsverbruik en stadsverwarming zijn verzameld van facturen en de eigen energiemanagement registratiesystemen en opgaven elektriciteitsverbruik van de leasemaatschappij. Het elektraverbruik voor het laden van voertuigen wordt nog niet apart bemeterd op de eigen locaties en is derhalve nog gedeeltelijk opgenomen in het totaalverbruik per gebouw. Het elektriciteitsverbruik van de projecten is verzameld aan de hand van facturen van de opdrachtgever van doorbelast elektriciteitsverbruik en warmte. Deze worden voldoende betrouwbaar geacht.

De meetgegevens van zakelijke kilometers met privévoertuigen zijn verzameld op basis van door werknemers gedeclareerde kilometers geregistreerd in het SAP systeem. Het ingezette brandstoftype en motorklasse van de betreffende voertuigen is niet in kaart gebracht. Omdat het aantal zakelijke kilometers met privévoertuigen ruim onder de 10% norm blijft, wordt deze methode als voldoende betrouwbaar geacht.

De meetgegevens van het vliegverkeer zijn verstrekt door het centrale reisbureau. Voor de berekening van de CO₂-uitstoot wordt gebruik gemaakt van de Carbon SAM – Savings Assessment Manager en presentatie, periodiek verstrekt door de toeleverancier. SAM gebruikt de methodiek van de International Civil Aviation Organization (ICAO) Emissions Calculator, welke de specifieke detail informatie gebruikt van het type vliegtuig en de route informatie van elke vlucht om op basis daarvan een afstand gebaseerde berekening van de CO₂ emissie per passagier te bepalen.

In deze rapportage is sprake van een lichte overschatting van het aantal gevlogen kilometers en toerekening van CO₂ emissie voor vliegverkeer van Siemens Nederland. Binnen de Siemens organisatie is in deze periode voor enkele onderdelen via Siemens Nederland de tickets voor vliegreizen georganiseerd. In de huidige rapportage bleek het verbijzonderen van de emissie naar deze organisaties nog niet mogelijk, derhalve is de volledige emissie toegerekend aan Siemens Nederland. ICAO is een United Nations (UN) organisatie, die standaarden beoordeelt, de toepassing hiervan aanbeveelt en toelicht rondom alle aspecten van het burgerlijk vliegverkeer. In 2009 bepaalde de United Nations de ICAO Carbon Calculator als de officiële tool voor alle UN bodies om de CO₂ footprint van hun vliegverkeer te kwantificeren in verband met het programma UN Climate Neutral Initiative.

Annex 2: Meetresultaten Carbon Footprint en toelichting

Scope 3: Indirecte overige CO₂-emissie

De emissie-inventaris voor scope 3 en de voortgang van de scope 3 reductiedoelstellingen is uitgewerkt in een separate rapportages en wordt daarom niet opgenomen in deze rapportage.

CO₂-compensatie

Er vindt geen compensatie plaats van CO₂-emissies. Beschikbare middelen worden aangewend om verbeteringen te bewerkstelligen binnen de eigen locaties en het machinepark om hiermee de bedrijfsmiddelen optimaal te laten presteren in het kader van de CO₂-emissie.

Kwantificeringsmethodes

De kwantificering van grondstoffen naar CO₂-emissiewaarden is telkens gedaan door geregistreerde volume-eenheden van de gebruikte brandstoffen te benutten. De omrekening van volume naar emissiewaarden is eenduidig en geeft de meest betrouwbare vergelijking.

In die situaties waar geen volume-eenheden van brandstof beschikbaar waren, is gebruikgemaakt van de meest betrouwbare informatie die beschikbaar was.

Elektriciteit-, aardgas en warmtegebruik is genomen aan de hand van geijkte meters en/of aan de hand van de facturen van de energieleverancier. Door de geldende wetgeving is dit de meest betrouwbare informatiebron die beschikbaar is.

Verklaring voor veranderingen in de kwantificeringsmethodes

De meting over FY 2015 H2 betreft een negende meting in het kader van de ISO 14064-norm. Er is geen sprake van aanpassingen ten opzichte van het historisch jaar FY 2011.